

gewezen voor de

k opende de ver-
63:1, waarna hij

de acta der vo-
Bos voorgelezen

Vogel rapport uit
laten. Na breede

op te dragen:
geschikt en bereid
predikant, waarbij
overschrijden.
kerken voor te

noodzakelijkheid
laten en inzon-
wekken dezen ar-
men.

op te geven van
ers, vooral in het
men worden ge-
van militairen.
zou kunnen wor-
en kerk nader

de autoriteiten,
dikker nog steeds
op een regeling
sterven en inva-
enstijf.
in arbeid.

een z.g. reisat-

ten bij de kerken
af te staan dan

advies der com-
acht is medewer-
landsche Radio-
deputaten te
at deze zaak di-
zoodra de be-
zijn.

tegeering te rich-
stoffen voor cate-
en arbeid.

17 October rap-
sie III over het
buitenland.

men, die trach-
ynode verlof te
ders in Benheim
lichting te geven.
rum in overwe-
stand van zaken
Frankrijk en des-
zoo om aan de
in Argentinië
dit te verzoeken
Voorts werd be-
landsche kerken
in correspon-

ssie II over het
an rekening mee
s functionarissen
baar zijn als cu-

estelijke verzor-

Deputaten voor
genen, niet noo-

zaak diligent te
kerken in de

ij voorkomende
stellen met de
Hooge Overheid.
le met de Hooge
heden voor een
ten.

J. v. Oord over
iet leven geroe-
t Theol. Hooge
de kerken haar
an die stichting
prichers, brengt
eschiedenis van
emoreerd.

den luiden:
ok tot het be-
werkzaamheden

oor de opleiding
ragen aan den

besluit dat het
vergenomen.
missie III over
dt conform het
mbtelijk opzicht
ondags zijn, ca-
s een landelijk

é-Generaal.
vezig ds Waag-
F. Ottevanger,
d. Meulen.

de vergadering,
van 1 Cor. 11

Appel nominaal wordt gehouden.
De acta van de vorige zitting worden gelezen en vastgesteld.

Voorgelezen wordt het concept-schrijven van commissie III, bestemd voor den minister van econ. zaken waarin ten behoeve van het catechetisch onderwijs beschikbaarstelling van brandstoffen wordt gevraagd, hetwelk vastgesteld wordt.

Ds B. Holwerda deelt mede, zijn benoeming tot hoogleraar te aanvaarden.

Na voorlezing van het rapport door Ds Bouwsma namens commissie III zending wordt conform de conclusie vastgesteld: deputaten voor de zending te benoemen die als opdracht krijgen:

1. uitgaande van het recht onzer kerken op de bestaande zendingssterren contact op te nemen met de zendingsdeputaten van de Geref. kerken in synodocratisch verband;
2. Voor zoover mogelijk is samenwerking met de roepende kerken de broeders in Indië te informeren over de noodzaak der vrijmaking en dringend tot vrijmaking op te wekken; en voorts te overwegen of iemand naar Indië gezonden kan worden te dezer zake;
3. een schrijven te doen uitgaan tot alle kerken om het zendingswerk in gebed en offer te gedenken;
4. in alle zendingszaken diligent te zijn.

Wat de vooropleiding betreft wordt vastgesteld een commissie te benoemen, die de zaak van de vooropleiding in studie neemt en tevens de curatoren der Theol. Hoogeschool te verzoeken in zake de theologische opleiding diligent te zijn.

Naam der kerken.

De bespreking wordt voortgezet over het rapport inzake den naam der kerken.

Vastgesteld wordt:

1. dat elke plaatselijke kerk, die zich vrijgemaakt heeft van de bekende beslissingen, schorsingszaken uit de jaren 1942-43, den naam blijft dragen van „De Gereformeerde Kerk van...“;
2. dat alleen ter voorkoming van misverstanden in gevallen waarin verwarring is te duchten, tusschen haakjes achter of onder dezen naam een aanduiding kan worden geplaatst, als „vrijgemaakt naar art. 31 K.O.“, „conform art. 31 K.O.“, „onderhoudende art. 31 K.O.“, welke toevoeging echter niets prejudiceert;
3. dat de kerken, optredend in federatief verband, den naam blijven dragen: „De Gereformeerde Kerken in Nederland“, zoo met de aanduiding „onderhoudende art. 31 K.O.“.

Aanvulling bij het verslag van 17 Oct.

Inzake het voorstel over de benoembaarheid van ouderlingen op meerdere vergaderingen en in het curatorium der Theol. Hoogeschool is besloten: De Synode, overwegende, dat het ambt van ouderling en diaken en het ambt der geloovigen in het leven en den arbeid de kerken zooveel mogelijk tot hun recht dienen te komen spreekt met nadruk uit, dat de kerkelijke vergaderingen, indien benoemingen aan de orde zijn, daarmede rekening behooren te houden, waarbij uiteraard acht moet gegeven worden op de bekwaamheid der te benoemen broeders en de bepalingen van de K.O.

GEREFORMEERDE KERKEN (onderhoudende Art. 31 K.O.)

TWEETAL te Ennumati: S. Cnossen te Blokzijl en J. Verla te Mussel.

Te Zwolle (2e pred. pl.) O. W. Bouwsma te Breukelen en R. H. Bremmer te Helpman.

BEROEPEEN te Amsterdam-Zuid: J. P. v. d. Stoel te Overschild;

te Rotterdam-Delfshaven (2e pred. pl.): Joh. Francke te Hoek (Z.);

te Uithuizen: J. Bos Jr, cand. te Kampen;

te Kampen (3e en 4e pred. pl.): F. Kouwenhoven te Zonnemaire en C. v. Ommen te Maastricht;

te Ennumati: S. Cnossen te Blokzijl.

Ds H. Veltman te 's Hertogenbosch (2e pred. pl.) be- roepen te Spakenburg heeft dezen kerkeraad verzocht dit beroep terug te nemen zulks in verband met de vrijmaking in eigen gemeente. De kerkeraad van Spakenburg besloot hierin te bewilligen.

BEDANKT voor 's Gravenhage-W.: H. J. Schilder te Bergschenhoek;

voor Capelle a.d. IJssel M. J. C. Blok te Onnen (Gr.).

AXEL. — De classis Axel der Ger. Kerken heeft in haar vergadering van 2 Oct. '45 praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar verklaard de heer A. J. Moggré cand. aan de Theol. Hoogeschool der Ger. Kerken te Kampen.

Het adres van cand. Moggré is Prinses Beatrixstr. 29, Schoonheidijk (Z.).

LEEUWARDEN. — Men schrijft ons: De Raad der Geref. kerk van Leeuwarden heeft in samenwerking met dien van Huizum, zijn predikant ds G. Hagens voor den tijd van 3 maanden geschorst, omdat deze zich niet wilde conformeren aan de leeruitspraken van den kerkeraad. Slechts 3 ouderlingen in deze beide groote raden, waaronder ook de Heer H. Algra, stemden tegen de schorsing, terwijl van ds W. v. d. Heide, die niet aanwezig kon zijn, verwacht kan worden dat hij zich aan de zijde van ds Hagens zal scharen. Leeuwarden telt dus nog 3 ouderlingen, die iets hebben van den fieren geest van Gemme v. Burmania, terwijl de rest zich een gewillige kudde heeft betoond onder de hoede van de geesten van dr H. H. Kuiper en dr W. A. v. Es.

Na zijn schorsing heeft ds Hagens aan de gemeente zijn standpunt bekend gemaakt en medegedeeld, dat hij zich vrijmaakt van de leerbeslissingen van den kerkeraad. Hij ging reeds voor in kerkdiensten van de Vrijgemaakte Kerk.

's HERTOGENBOSCH. — Ds H. Veltman te 's Hertogenbosch geschorst.

De kerkeraad der Geref. kerk van 's-Hertogenbosch, in vereniging met dien van Tilburg,

vaststellende, dat Ds H. Veltman zich niet wil conformeren aan de leeruitspraken der Generale Synode

van 1905, '42 en '43 inzake het verbond der genade en hij blijkt de door hem afgelegde verklaringen niet de daartuit voortvloeiende schorsingen en afzettingen de facto wil aanvaarden;

overwegende, dat hij zich alzoo schuldig maakt aan het leeren van valsche leer en het bedrijven van openbare scheurmaking;

besluit hem op grond van art. 79 en 80 K.O. te schorsen in zijn ambt als Dienaar des Woords, totdat de classis zal hebben geoordeeld hoe nader met Ds Veltman zij te handelen.

Alzoo: niet-instemmen met de leeruitspraken betekent nu wel heel duidelijk: valsche leer leeren; schorsingen en afzettingen niet als rechtmatig erkennen beteekent: scheurmaker zijn.

En diezelfde kerkeraad wisten niet of het nu ook noodig was dezen ketter en scheurmaker af te houden van het Heilig Avondmaal!

De ambtsdragers, die met deze schorsing niet instemmen, hopen het Gereformeerd kerkelijk leven op den ouden grondslag voort te zetten.

De twee ouderlingen en de drie diakenen, die zich op hetzelfde standpunt plaatsten als de D. d. W. behoefden niet om dezelfde reden geschorst te worden!

Waar is hier de logica? En hoe worden hier de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen bediend?

MEEDEN. — Na voorlichting van Ds M. J. C. Bosscha maakten zich hier verscheidene gezinnen vrij, die op 14 Oct. onder leiding van genoemden predikant hun eerste kerkdiensten hielden.

NIJCKERK o.d. VEL. — Vijftien leden van de Geref. Kerk alhier w.o. zes zusters, hebben de acte van vrijmaking geteekend en ingezonden. Onder leiding van Ds B. Holwerda van Amersfoort zijn in een gemeentevergadering ambtsdragers gekozen, die door ds J. Poutsma van Deventer in hun ambt bevestigd zijn. De diensten worden elken Zondagmorgen in het koffiehuis „De Bonte Koe“ gehouden en 's middags in het gebouw „Volksheer“. Het gemiddeld aantal kerkangere bedraagt 50. Als scriba van den kerkeraad trad op br A. Hartog, Wallerstraat D 57b.

CULEMBORG. — J.I. 11 October is onder leiding van ds G. Staal ook te Culemborg een gedeelte der gemeente gebleken trouw te willen blijven aan den grondslag der kerkelijke samenleving; ook daar is dus thans de Geref. kerk wederom geïnstitueerd in trouw aan art. 31 K.O.

DE LIER. — Ook hier heeft zich een aantal leden der kerk in gehoorzaamheid aan belijdenis en kerkenordering vrijgemaakt. De eerste diensten werden gehouden op 14 Oct. j.l. onder leiding van ds S. de Waard van Maassluis en den Heer P. v. Gorp. Ambtsdragers zijn gekozen. Er is groote blijdschap.

Als correspondentie-adres is ons bekend br W. v. d. Lingen, Burg. Crezélaan 22, De Lier (ZH.).

MAARTENSDIJK. — Het telefoonnummer van Ds H. Dijkstra is: Holl. Rading 324.

WARFUM. — Men zende alle stukken betreffende de Vrijgemaakte Kerk voortaan aan G. Oosterveld, Zuijderkerkpad 3, Warfum. Deze br is voorloopig scriba der kerk.

GORINCHEM. — Het adres der Gereformeerde kerk alhier (onderhoudende art. 31 K.O.) is: br A. G. Both, scriba, Hoogstraat 8, Gorinchem.

SCHIEDAM. — Het adres van de Gereformeerde Kerk van Schiedam, vrijgemaakt naar art. 31 D.K.O. is bij den scriba J. B. van Rongen, Prof. Kamerl. Onneslaan 161b.

AMSTERDAM. — Het Kerkelijk congres te Amsterdam. Wat was het goed, Woensdag en Donderdag 17 en 18 October voor hen, die bijeen waren in de Waalsche kerk te Amsterdam. Hoe machtig, indrukwekkend was het zingen van Ps. 126: 2; er heerschte zulk een sterk gevoelde broederband, waarvan we onze vaders wel eens hoorden vertellen uit vroeger dagen, dat hebben we nu ook daar beleefd.

Daar de aanwezigheid van Prof. B. Holwerda op de Synode noodig was, berustte de leiding van het congres bij Ds J. Keizer van Krommenie. We hebben kunnen genieten van het enthousiasme van dezen jongen predikant, die op juiste manier zich van zijn taak heeft gekweten.

Woensdagmorgen hield eerst Prof. Dr K. Schilder zijn referaat over „Opleiding tot den dienst des Woords“. De professor heeft een zeer leerzaam referaat gehouden betreffende de geschiedenis het heden en de toekomst van de opleiding in nauw verband met de Theologische Hoogeschool. Dankbaar getuigende van het verkregen promotierecht en het vervullen van de vacatures ontstaan door het vertrek van enkele Hoogleraren naar de Hoogeschool der Synodocratische Kerken, alsmede het vervullen der vacature door het overlijden van Dr J. Dam.

In de middagvergadering hield Ds C. Vonk zijn referaat, waarna hij op zijn bekende duidelijke manier ons den achtergrond, der deformatie in het kerkelijk leven liet zien, in de Woordverlating. In den weg van wederker tot het Woord komt ook de vereniging tot stand. De beantwoording der vragen eischte zooveel tijd, dat Ds Vonk Donderdagmorgen weer is teruggekomen om de vragers te beantwoorden.

Ds D. K. Wielenga hield een referaat over: Onze Zendingsoeping. Dat ook dit punt de volle belangstelling heeft van de vrijgemaakte Geref. Kerken bleek wel uit de vele vragen, die den referent gesteld werden en die door deze uitvoerig werden beantwoord.

Prof. Deddens trad op als laatste spreker. Hij deed ons zien hoe groot de deformatie was in de Geref. Kerken en gaf richtlijnen aan voor de toekomst.

Ook dit referaat, dat op zulk een prettige wijze werd voorgedragen, werd met zeer groote aandacht gevolgd.

Na een warm en ernstig slotwoord, gesproken door Ds Keizer, werd dit kerkelijk congres te Amsterdam gesloten.

DUURSWOUDE. — Door den Syn. Kerkeraad is met dien van Donkerbroek voor den tijd van drie maanden als ouderling geschorst br P. Wilting, op grond van

art. 79 en 80, nadat hij zijn bezwaren tegen de synod. besluiten had kenbaar gemaakt en den kerkeraad had opgewekt zich van die besluiten los te maken. Na deze schorsing voegde hij zich bij de V.G.K. ter plaatse.

HUIZUM-LEEUWARDEN. — In een eerste vergadering van bel. manslidmaten, o.l.v. Ds Waagmeester van Murmerwoude, werden 2 ouderlingen gekozen. Een br, die zich als diaken van de kerk te Huizum had vrijgemaakt, zet zijn ambt in de Vrijgemaakte kerk voort. — In afwachting van het verloop der gebeurtenissen in de Geref. Kerk te Leeuwarden, noemt zich de nu geïnstitueerde kerk: de Geref. Kerk van Huizum-Leeuwarden. Het aantal belijdende lidmaten bedraagt ongeveer 60.

GROOTEGAST. — Na een voorlichtingsavond op 20-9, waar Ds Deddens van Groningen sprak, werden op 23-9 diensten gehouden in het gebouw der Chr. Geref. Kerk tusschen Grootegast en Lutjegast. In den morgen-dienst ging voor cand. Hoff, hulprediker alhier, waar 65 personen aanwezig waren, waaronder eenige Chr. Geref. broeders. 's Middags preekte Ds van Oterlo van Zuidhorn voor 95 kerkangere. Verschillende leden van Grootegast en Lutjegast, bevestigden met hun handtekening de daad hunner vrijmaking.

CHARLOIS. — In verschillende bladen verschenen berichten, dat de kerkeraden van Charlois en Rotterdam-Z. de schorsing van 3 ouderlingen van eerstgenoemde gemeente ongedaan hebben gemaakt en hen in hun ambtsuitoefening hebben hersteld, zijn in zooverre onjuist, dat één dezer broeders zich heeft vrijgemaakt, bij wien nu het kerkelijk adres van deze gemeente berust, t.w. C. W. M. van Veelen, Katendr. Lagedijk 450a, R'dam-Charlois.

ALTEVEER. — De Kerkbode in Drenthe meldt, dat alhier een ouderling, br Mulder is geschorst. Een kleine groep heeft zich met hem vrijgemaakt. Spoedig hoopt men tot uitbreiding van den kerkeraad over te gaan.

AMSTERDAM-C. — Nog twee ouderlingen, de bra Vermeulen en Zijlstra hebben zich vrijgemaakt en hun ambtelijken arbeid in de V.G.K. voortgezet.

NOG EEN „HERVORMDE“ STEM. — Ds G. v. d. Zee, Herv. Pred. te Ridderkerk, schrijft o.a.: „Sedert 1943 heeft de Kuiperiaansche beschouwing gezegevierd en heeft kracht van wet gekregen. De scholastiek heeft het gewonnen van de Bijbelsche dynamiek, m.a.w. een verstandsrichting, die de dogmatische begrippen netjes in hokjes en vakjes plaatst, heeft gezegevierd over het Bijbelsche uitgangspunt. Vandaar dat velen zich hebben vrijgemaakt... Nu rijzen er opnieuw bezwaren tegen de leer van de veronderstelde wedergeboorte. Men verwerpt van de zijde der bezwaarden terecht dit scholastieke begrip“.

RIJNSBURG. — Het scribaat van de Geref. Kerk te Rijnsburg (Vrijgem. naar art. 31 D.K.O.) is thans: W. Wolters, Vliet N. Z. 43 Rijnsburg.

TEGENSTAND.

Maandag 8 October zocht Ds J. van Bruggen van Assen, op uitnodiging van eenige Broeders, in het Kerkgebouw der Ned. Herv. Gemeente aan de Wakkerstraat te Amsterdam-Oost, spreken over het Conflict in de Gereformeerde Kerken. Maar wat is geschied?

Het genoemde kerkgebouw was 30 September, zonder dat deze daartegen eenig bezwaar uitte van den Heer v. d. Zee, Kerkvoogd, gehuurd.

Zondagmorgen 7 October achtte Ds J. D. Boerkoel, te Amsterdam-Oost, het noodig zijn Gemeente, wier leden allen uitgenoodigd waren de voorgenomen vergadering te bezoeken, in te lichten over den ondertekenaar der convocaties en ook aan den spreker eenige beschouwing te wijden. Hierbij moet zijn Eerw. ook te kennen gegeven hebben, dat hij wel doorzag waarom die „bezwaarden“ deze vergadering belegden: immers om straks met groote letters in de krant te kunnen zetten: „Ook de Gemeente van den Voorzitter der Synode is gescheurd!“ Des Maandags daarna (misschien ook dien-tengevolge) meldde de Heer v. d. Zee, dat hij het kerkgebouw liever niet aan „bezwaarden“ verhuurde. Het mocht eens onaangenaamheden geven met de Gereformeerde Predikanten, met wie de Hervormden een goede verhouding hadden en op prijs stelden. Hem werd duidelijk gemaakt, dat dit voor de toekomst kon gelden, maar voor den komenden avond toch geen verandering kon brengen. Voor dien avond was het woord gegeven en de zaak beklonken. De Heer v. d. Zee opperde toen nog wel even het voorstel om Ds Boerkoel te vragen, of hij er geen bezwaar tegen had, dat de vergadering zou doorgaan, maar stemde toe, dat de zaak voor Maandagavond niet zou worden gewijzigd. Alleen wilde hijzelf Ds Boerkoel nog even vragen, of deze geen bezwaar maakte.

Maandagavond omstreeks kwart voor zes werd met den koster der Kerk aan de Wakkerstraat nog iets voor de vergadering geregeld. Maar toen we om half acht daar kwamen... had de koster opdracht de deuren niet te openen. De reeds aanwezige menschen moesten worden teruggestuurd. De vergadering werd verhinderd!

Wij volstaan met dit relaas der feiten. Wie de eigenlijke schuld van de tegen eens gegeven woord in gedane weigering der kerk draagt, moeten we in het midden laten. Er blijft hier echter veel om over na te denken.

(Te Franeker heeft men het in den voorgaanden winter — en dus in bezettingstijd — bestaan, met behulp der Duitschers een door den Kerkeraad van Harlingen uitgeschreven vergadering van voorlichting van politieke te laten verbieden. Het bleek één dag te voren aan de „synodalen“, doch een kwartier vóór het aanvangsuur aan den kerkeraadsvertegenwoordiger bekend te zijn. Tegelijkertijd komen dan uit dezen hoek de verhaaltjes, volgens welke onze redacteur in Duitse auto's is gesignaleerd, arbeidende aan de vrijmaking in de provincie Groningen. Inderdaad heeft die redacteur eens in een Duitse auto gezeten. Dat was op 22 Aug. 1940. Hij zat in die auto als gevangene. Dr H. H. Kuiper schreef kort daarop, dat dit heelemaal geen geloofswestie was.

Redactie).